

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Gallia Vindicata, In Qua Testimoniis Exemplisque
Gallicanæ Præsertim Ecclesiæ, Quæ Pro Regalia, Ac
Quatuor Parisiensibus Propositionibus A Ludovico
Maimburgo, Aliisque producta sunt, Refutantur**

Sfondrati, Celestino

[Ort nicht ermittelt], MDCLXXXVIII.

45. Actus, quo Epis. Apam. confirmat constitutiones suas contra Regalist.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38277

nioribus tabulis id agendi) palam testari, me in ijs, quæ Regaliam spectant, nullo modo Illustrissimæ Dominationis Vestræ Jurisdictionem agnoscere posse, & consequenter nec ejus hac in re iudicio, sententijs, Decretis, ad eamque interpositis Appellationibus deferre. Rationes, quæ hoc mihi persuadent, jam alibi in scripto primâ Octobris Anno 1677. exposui, & nemo eas legit, qui non continuo professus sit, se illis convictum esse, nihilominus tamen non prætermittam in præsentî etiam epistola aliqua fusiùs deducere. *Primò* vid. Illustrissimam Dominationem Vestram non esse in ijs, quæ ad Regaliam pertinent, Judicem Competentem. *Secundò*. In iudicio Sententijsque ab Ipsa latis prætermittas fuisse formas necessarias, & quarum defectu validæ dici non possunt. *Tertiò*. Etiam in substantia ipsius causæ à regulis Justitiæ planè deflexisse. *Quartò*. Constitutiones à me editas, & quoad modum, & quoad substantiam ipsam æquas omnino esse. *Quintò*. Appellationes ad Dominationem Vestram Illustrissimam interpositas, & Inhibitiones ab Ipsa factas non posse mearum Constitutionum executionem morari.

Primum quod attinet, multis rationibus incompetentia Vestri fori probari potest; nam *Primò* constat, Excommunicationes contra Ecclesiasticos, aut etiam Laicos pronuntiatas in Concilijs Provincialibus examinatas & discussas fuisse, sic enim antiquis Canonibus sancitum est. In Concilio primo Nicæno *canone 8.* *Singulis annis per unamquàmque Provinciambis in anno Synodi fiant, ut omnes in unum convenientes Episcopi Provinciæ ejusmodi quæstiones examinent.* In Concilio Sardicensi *can. 17.* idem statuitur, ac insuper, ut, donec æquitas Excommunicationis ritè examinetur, excommunicatus interim ab omnibus evitetur.

Tamen

Tamen, inquit, priusquam omnia diligenter & fideliter exami-
 nentur, eum, qui fuerit à Communionem separatus, ante cogni-
 tionem nullus debet presumere, ut eum Communioni societ. Ubi
 Glossa ad illa verba Nullus ante adjungit: Ergo nec Archiepi-
 scopus. cap. per tuas. de Sent. Excom. Concilium Oecumeni-
 cum Chalcedonense canone 9. Si Clericus, inquit, habet causam
 adversus Episcopum proprium, vel adversus alterum, apud Syno-
 dum Provinciae judicatur. Secundo. Si privata tantum inter me &
 Dominum Palatinum causa verteretur, non ego detrecta-
 rem in foro Illustrissimae Dominationis Vestrae disceptare;
 nunc verò cum de Canonibus in sacris Concilijs stabilitis
 quaestio sit, nec tam agatur de illorum explicatione (tam e-
 nim clari sunt, ut nullam explicationem sit opus) quam de con-
 tinuanda eorum executione, prout vid. pluribus jam secu-
 lis in hac Provincia usu recepta fuit; at verò non potest Il-
 lustrissima Dominatio Vestra prohibere, ne ego Decreta
 Conciliorum exequare, nisi auctoritatem supra Concilia &
 modò allegatos canones sibi vendicet. Tertio. Certum
 est, majores causas, quales sunt translationes Episcoporum,
 fundationes novorum Episcopatum, similisque, soli
 Pontifici Maximo reservari; at verò causa Regaliae,
 in qua agitur de libertate Canonica tot Ecclesiastica-
 rum Provinciarum, longè maxima maximique momenti
 est, id quod in litteris ad Regem nostrum datis Sanctissi-
 mus Pontifex his verbis expressit: *Ea ceteroquin est rei ma-
 gnitudo, in qua non Gallicanae solum, sed totius Ecclesiae dignitas,
 salusque vertitur.* Quarto. Canonistae omnes in cap. sicut
 olim. de accusat. quod est sextum Concilij Lateranensis sub
 Innocentio III. ad ea verba: *Canonicae Regulae, docent: Ar-
 chiepiscopum solum carere potestate condendi statuta totam Pro-
 vinciam obligantia.* Ita Barbosa, Sanchez, pluresque alij ab
 hoc

llia
 edicatu
 li III
 230

hoc citati loquuntur. Imò ne Concilium quidem Provinciale statutum circa Regaliam condere posset, cum causa Regalia non ad unam tantum Provinciam, sed quamplures extendatur, & Concilia Generalia, quid in causa Regalia observari debeat, jam disposuerint. *Quintò.* Et quantumvis Illustrissima Dominationi Vestrae potestatem daremus absolventi à Censuris, quas sacri Canones infixerunt, non ideò tamen potestatem haberet ipsos sacros Canones destruendi, impediendique, ne, qui illos infringunt, censuras incurrant à sacris Canonibus intentatas. *Sextò.* Sed & illud bonam veniam Illustrissima Dominationis Vestrae adjungam, quæ hæcenus in causa Regalia ab Ipsa perpetrata sunt, justissimas mihi causas præbere, eam non tam Judicis, quam Adversarij loco habendi, suspicandique, multò Eam magis in illorum partes propendere, qui studio flagrant fimbrias temporalis potestatis dilatandi, quam eorum, quibus jurium & libertatis Ecclesiasticæ cura est.

■ Secundum quod spectat, defectus, ijque substantiales circa formam commissi in ea sententia, quam primò Septemb. Anno 1677. Illustrissima Dominatio Vestra pronuntiavit, fati superque apparent ex ijs, quæ in Actu à me 18. Octobris anno 1677. evulgato producta sunt, nec ego ijs immorabor, solùmque ad casum particularem Domini Palarini calammum restringam. Quòd si nimia & festinata cupiditas hinc homini gratificandi animum Dominationis Vestrae Illustrissima non sollicitasset, planè nec Deum magnam gloriam, nec proximum magnam ædificationem privari contigisset, cum nemo illius Sacerdotis vitam morèsq; ignoret. *Secundo.* Quòd si Dominationi Vestrae Illustrissima ratum fixumque erat eum censuris liberare, ac potestatem Sacrosanctum Missæ Sacrificium offerendi, aliasque sacras functiones

ctiones obeundi restituere, at saltem vocari ego quoque, & audiri debebam. *Tertio*. Tantòque major hæc me vocandi audiendique necessitas fuit, quòd omnino incongruum insolensque videretur, potestatem sacras functiones peragendi ei concedere, de quo non planè constaret Censuris solutus, an innexus esset, præsertim cùm Jus Canonicum in *cap. Romana. de Appellat. in 6. §. penult.* in hæc verba disponat: *Sententias Interdicti, vel Suspensionis, seu Excommunicationis in Appellantem ab eo, qui appellatur, promulgatas, nullatenus nisi vocatis partibus, & de Appellatione legitime cognito revocent, aut denuntient esse nullas.* *Quarto*. Ipsimet Auctores, qui scripserunt, Absolutionem ad cautelam aliquid operari in favorem Excommunicati, expressè adjungunt, id tantum obtinere, quando constat, aut saltem semiplenè probatur, Excommunicationem esse nullam, nec sufficere ut Excommunicatio sit injusta. Ita scribit Pater Gibelinus Jesuita in suo Tractatu de Censuris *c. 10. q. 2. Dubium*, inquit, *non debet esse tantum de justitia Censuræ, sed de valore. Observant autem Covarruvias, & Sayrus ex consensu Canonistarum communiori, nullitatis, quam præcendit, qui idcirco absolutionem ad cautelam petit, causam nominandam in specie, & aliquam saltem in univèrsum probandam esse, imò & semiplenè; quia alioqui pro validitate sententiæ late præsumitur, & simpliciter proposita nullitate Censuræ ejus absolutio cuiuscumque illam petenti concederetur, quamvis ad cautelam, sæpissime sum Censura, tum Judices illuderentur.* *Quinto*. Absolutio ad cautelam, si ex spiritu & disciplina Ecclesiæ loquamur, nullum alium effectum habere potest, quàm ut taliter absolutus personam habeat standi in judicio, quam alioquin ex dispositione Sacrorum Canonum (quos saltem in foro Ecclesiastico sequi par est) excommunicati non habent. Ita Innocentius

illia
 indicata
 c. III
 21 5-0

III. loquitur in cap. per tuas. de sent. excom. Excommunicatus, inquit, *voce non habet appellandi*. Et in epistolis aliquo post annis impressis: *Personam standi in Judicio non habent ij, qui sunt excommunicationis vinculo adstricti. lib. 4. epist. 94.* Feuretus Tractatu de Abusu lib. 7. cap. 2. n. 39. *Excommunicatus ab Ecclesia personam standi in judicio non habebat*. Et infra: *Exceptio Excommunicationis repellebat Actorem ab agendo, sive in prima instantia, sive in causa Appellationis, & idè hæc Exceptio locum fecit Absolutionibus ad cautelam, quæ idè introductæ sunt, ut litigantes legitimam habeant personam standi in judicio, ut testabiles vel testes esse possent; denique, ut lis cum eis legitimo Marte decurrere posset. cap. 36. de testibus.* Ipse Clerus Gallicanus in Generalibus Comitibus, quæ annis 1665. & 1666. Parisijs agitata sunt, adeò persuasum habuit, Absolutiones ad cautelam non alium effectum habere, quàm habilitandi personas, ut stare in judicio possint, ut stabiliendæ huic veritati, atque in Regijs Parliamentis Curijsque recipiendæ, Regiam Majestatem imploraverit, Rex verò mense Martio anno 1666. ita rescripserit: *Absolutiones ad cautelam non nisi juxta formas iuris permittentur, quorum culpe notoria sunt; neque alium effectum producent, quam ut ita absoluti judicio sisti possint.*

Tertiò. Fieri fortasse potest, ut Illustrissima Dominatio Vestra persuasum habuerit, Decretum meum, vi cujus Dominum Palarinum excommunicatum postea denuntiavi, irritum cassumque redditum esse sententiâ ab Illustrissima Dominatione Vestra Kalendis Septembris anno 1677. pronuntiatâ. Sed *primò*. Præterquam quòd Decretum meum sententiâ Illustrissimæ Dominationis Vestræ posterius fuit, ut ex utriusque datis apparet (cùm Decretum meum 27. Octobris anno 1677. datum fuerit, sententiâ verò Vestra Kalendis

Septembris ejusdem anni) ideò ut Dominus Palarinus, qui nobis contrarium suggestit, falsi excusari non possit; constare insuper poterat ex ijs, quæ allata à me fuerant, Illustrissimam Dominationem Vestram in causa Regaliæ Judicem competentem non esse, sicque non potuisse Decreta à me edita, aut deinceps pro conservatione jurium Ecclesiasticorum edenda pro irritis casisq; declarare. *Secundo.* Quod si Dominatio Vestra Illustrissima Decretum à me propositum, suæque sententiæ adversum, attentatæ usurpatæque Jurisdictionis (sic enim loquitur D. Palarinus) dammandum putat, cur non potius hanc notam sententiæ suæ inurit, quàm sacris Canonibus Decretisque Pontificum (nam mihi ob istorum executionem bellum ac persecutionem movent) utique adversari constat. Quis sibi umquam persuasisset, postquam Romanus Pontifex tam validè enixèque ostenderit, Dominationis Vestræ Illustrissimæ sententiam omni Divino humanoque juri repugnare, imò in manifestam causæ meæ justitiam, morèsq; ac Privilegia hujus Provinciæ offendere, eam nihilominus non tantùm ceptis non destitisse, verùm etiam latæ prius sententiæ aliud ejusdem omnino tenoris Decretum adjungere voluisse? Num ergo cum Ecclesiæ sacrorumque Canonum Decreta exequor ego, Vestri arbitrij ac potestatis est, Constitutiones à me, nec vocato, nec audito editas abolere, cum interim Pontificis Romani voces, jura Divina & humana, ac Provinciæ hujus immunitates violari clamantis nihil apud Vos proficiant? Num verò Metropolitanus in suffraganeos potestas, quæ solius juris humani est, magis sacrosancta magisque reverenda est, quàm auctoritas ab ipso Christo Jesu Pontifici Romano Vicario suo in terris concessa? An ergo ideò Ecclesia alijs Coepiscopis & Confratribus Vestris.

X y 2

Vos:

llia
 edicata
 Ca III
 230

Vos præposuit, ut ejus jura ac libertatem minueretis, & non potius ut ea pro viribus tueremini? & tamen, si loqui veritatem licet, nulla alia potestas Illustrissimæ Dominationi Vestræ extra Diocesin suam competit, quàm quæ à sacris Canonibus permixta est; ij verò numquam utique permittunt canones violari. Opponet fortè mihi Illustrissima Dominatio Vestra Breve Romani Pontificis non fuisse juxta formas in foro externo necessarias expeditum: sed numquid non ideò constabat legitimum non esse? & si constabat, num reverentia Pontifici Romano debita, ut illi obtemperaretis, non exigebat? & quid opus juris formæ, quando de re ipsa dubium non erat? *Culpantur hi*, inquit Sixtus Papa, *qui aliter circa fratres egerint, quàm hujus Sedis Rectoribus placere cognoverint.* Sixtus epist. 2. cap. 2. apud Jon. Decr. p. 5. cap. 3. Et planè quantò major fuit Romani Pontificis moderatio, tantò magis decebat Vos characteris Episcopalis rationem habere, ac Immunitates & Privilegia Ecclesiarum tueri, aut saltem eos non persequi, qui tuendis illis laborabant. Præsertim cùm ex Tractatu, quem nuper Illustrissimæ Dominationi Vestræ transmisi, & ex ijs quæ Septimaniæ Syndicus validè pro defensione hujus Provinciae typis edidit, constare luce meridianâ clariùs licuerit, nec Diocesin, nec Provinciam meam Regaliæ subjctam esse. Tertio. Nullus equidem dubito, plura Oecumenica Concilia à Dominatione Vestra Illustrissima perlecta esse, & ego aliqua in Tractatu Regaliæ citavi, possèmque plura producere, ac inter alia testimonium Concilij Lateranensis sub Alexandro III. quod capite 14. ita loquitur: *Presbyter, aut Clericus, qui Ecclesiam per Laicos sine proprij Episcopi auctoritate receperit tenendam, Communionem privetur. & si persistuerit, à Ministerio Ecclesiastico, & Ordine deponatur.* Non videtur Domina-

minationi Vestrae Illustrissimae, hunc ipsum esse casum D. Palarini? *Quarto*. Ipsa Dominatio Vestra Illustrissima continere se non potuit, ut praclaro cuidam viro (qui epistolam meam dignatus fuit exhibere, quique me certum reddidit, Dominum Palarinum numquam à Dominatione Vestra Illustrissima absolutum iri, nisi prius intellectis causis, ob quas ego anathemate illum percussissem) ingenuè fateretur. Sibi omnino persuasum esse, etiamsi in mea Diocesi jus Regaliae vigeret, non potuisse tamen Dominum de Ouvrier Ecclesiae duCamp Decanum Officio & possessione sua pelli, quae unica fuit occasio excommunicandi Palarinum, & tamen tunc temporis Illustrissimae Dominationi Vestrae ne media quidem pars earum rationum patebat, quae pro Decano de Ouvrier militabant. Quomodo ergo non oportuit Palarinum manifestae culpae reum à nobis pro excommunicato haberi, aut saltem ad me remitti? juxta dispositionem capituli, *Venerabilis. de sent. Excomm. in 6. §. sanè*. Et quae tanta necessitas fuit, cum hoc homine ad Beneficij possessionem sacrarumque functiones adeò festinandi, ut ne tempus quidem superesset, formas à sacris Canonibus praescriptas observandi? & planè si umquam sacros Canones observari oportet, qui Metropolitano prohibent, ne citra suorum Suffraganeorum consensum quidquam in Provincia mutet, id maximè locum habet, quando de causis agitur praecipui momenti, quaeque ad omnes Episcopos pertinent. *Siquis*, inquiunt Canones, *Metropolitanus Episcopus, nisi quod ad suam solum pertinet Parochiam, sine Concilio & voluntate omnium Comprovincialium Episcoporum aliquid agere tentaverit, gradus sui periculo subiacebit, & quod egerit, irritum habeatur*. Eadem est, nec minùs expressa sententia Canonum: *Archiepiscopus, & Nullus Primas, & Episcopi, citatorum*

ab Antonio Augustino in Juris Pontificij Epitome l. 3. tit. 16.

Quarto. Idem Dominus Palarinus ausus est persuadere Illustrissimæ Dominationi Vestræ, solemnitates necessarias à me esse prætermittas. Sed *primò* quamvis verum id esset, neminem tamen causæ latent. quæ me, ut eas ommitterem, coegerunt; quis enim solemnitates exigat, quæ & quando impossibiles sunt? & utinam eas omnes observandi facultas mihi permetteretur! sed obstant machinationes meorum adversariorum, à quibus quàm malè habiti sine quicunque Decreta contra Regaliam, aut ediderunt, aut penes se retinuerunt, aut etiam insinuârunt, exploratus est, quàm dici à me debeat. *Secundo.* Et tamen in his quoque angustijs non omisi necessarias, & essentielles solemnitates adhibere, quippe condemnavi neminem non auditum, aut saltem citatum, ac culpæ manifestæ reum. Quod si ex officio nullòque denuntiante ad Processum sententiâque deveni, ideò fuit, *tum* ne Promotorem, aut Denuntiatorem indignationi periculisque adversariorum exponerem, verebar enim exempla jam præterita; *tum* quia Episcopus in promovendis tuendisque suarum Ecclesiarum juribus nullo alio instigatore opus habet, quàm stimulis Conscientiæ & Dignitatis propriæ, totque sacrorum Canonum Summorumque Pontificum Decretis.

Queritur quidem Palarinus, tres Canonicas monitiones à me prætermittas fuisse. Sed *primò* ignorare non debuit, defectu Canonicarum monitionum fieri quidem posse, ut in certis casibus Excommunicatio injusta evadat, non tamen invalida (nisi fortè in eum feratur, qui cum excommunicato communicavit, nec tamen in ea culpa, propter quam excommunicatus est) idque communis habet sententia Doctorum apud Barbosam in *cap. sacro. de sent. excom.*

&

& Bonacinam *Tract. de Censuris d. 1. q. 1. p. 2. n. 5.* Cùm ergo sententia Excommunicationis à mèlata valida fuerit, nec eam defectus monitionum irritam facere potuerit, sequitur Palarinum non potuisse ad cautelam absolvi, nisi fortè ad unicum effectum, ut agere in iudicio posset. *Secundò.* Illud quoque Palarinum scire oportuit, magnum vid. discrimen esse, cùm quis excommunicatur, & cùm declaratur Excommunicationem incurrisse. Quando ergo in poenam perpetrati delicti excommunicatur aliquis, iura statuunt, priùs trinas admonitiones præmitti oportere, quàm Excommunicatio infligatur: trinam verò eam admonitionem, aut tribus distinctisque terminis, aut uno, qui tribus æquivalet, fieri posse; nam omnis Excommunicatio contumaciam aliquam supponit. Cùm verò agitur non de excommunicando aliquo, sed de illius Excommunicatione declaranda, nullà opus est comminatione, quâ præmoneatur excommunicandus esse (supponimus enim iam esse excommunicatum) sed solâ citatione, ut vid. comparens respondensque rationes, si habet, adducat, ob quas se Excommunicationem non incurrisse ostendat. Ita conceptis expressisque verbis habetur in *capitulo, Reprehensibilis de Appellat. in 6.* docetque præciturus Bonacina *n. 1.* qui duas adducit, validasque rationes, vid. *tum* quia lex ipsa non ignorata admonet: *tum* quia sequeretur, nullam Censuram incurri ipso facto propter aliquod delictum, si præter legem necessaria esset alia admonitio. Idem Barbosa in *cap. Romana. de sent. Excomm. in 6. n. 5.* & Toletus Cardinalis, alique docent. *Tertiò.* Sed ut nulla supersit Palarino tergiversandi causa, illud tantùm in memoriam ei revoco, vid. trinâ vice, dum in ipso flagranti delicto versaretur, à me admonitum fuisse, quod utique sufficiebat ex communi

Dq:

Doctorum sententia vibrando tandem in illum anathemati; quæ enim contumacia major indigniorque potuit, quam legitimo Superiori repetitis vicibus, ac iusta imperanti nolle obtemperare? Frustra ergo conqueritur Palarinus se indictâ causâ denuntiatum esse.

Sunt etiam plures casus, in quibus Superior Ecclesiasticus omissis denuntiationibus potest ad Excommunicationis sententiam procedere, quorum plerique in præsentia causâ locum habent; ij verò sunt *primò*, quando fertur Excommunicatio ab Episcopo non tamquam Judice, sed tamquam parte ad defensionem jurium Episcopaliû, scilicet contra occupantem res Ecclesiæ, sive turbantem jura Ecclesiæ. Barbosa *in cap. sacro de sent. Excomm.* Felinus *ibid. n. 6. & in cap. Cùm sit Romana. n. 16. de Appellat.* Innoc. *in cap. Venerabili. n. 3. & 4. ubi etiam Abbas n. 3. & Butrius de Censibus. Secundo*, quando Judex Ecclesiasticus præcipit aliquid, quod ad ejus officium pertinet, quia verè talis non obediendo contumax est. satis enim monet eo ipso, quòd justè aliquid præcipit, vel prohibet. *Tertio*, quando delictum est commissum in præsentia Judicis. Felin. *cit. n. 7.* Butrius *in cap. ad Apostolicam. de Except.* *Quarto*, quando Judex excommunicat excommunicatum à Jure, in hoc enim casu sufficiens reperitur monitio, cùm lex, statutum, seu sententia semper clamet, & moneat subditos à peccato illo abstinere. *leg. Arriani. Cod. de Hæret. & ita habetur in cap. Reprehensibilis. & ibi Abbas n. 6. & 7. de Appellat.* Covarruvias *dicto §. 9.*

Quinto. Certum est tam ex Juris Canonici dispositione, quàm ex Glossis, quæ supra illud commentantur, non esse Appellationibus deferendum, quæ & quando illegitimæ sunt. Ita habetur in *cap. cùm de Appellationibus. in 6. cap. ad nostram. cap. cùm speciali. §. Porro de Appellat. Concil. Trid. sess. 13.*

cap. 1.

cap. 1. de Reform. Glossa in cap. cum Appellationibus. de Appellat. in 6. Nota, inquit, quod Judex, à quo, non debet deferre Appellationi frivole sine causa, vel si causa est irrationabilis, aut est falsa; imò si deferat, peccat mortaliter. Et paulò superius. Quando Judex, à quo, presumit appellationem frivolum, non deferat appellationi. Et Glossa super capitulum solet. de sent. Excomm. in 6. Nota ulterius junctà Glossà, quòd Sententia Excommunicationis lata post Appellationem in appellanem est nulla; & hoc verum est post Appellationem legitimam interpositam ex causa rationabili & vera; aliàs reprimendo mendosè causam rationabilem posset se eximere à Jurisdictione sui Judicis. Cùm ergo non præsumerem ego tantùm, sed certus omnino essem, Appellationem, quàm Palarinus à meis Decretis, & à Declaratione Excommunicationis ab eo incurse interposuit, frivolum esse, nullaque validà ratione nixam, planè me peccato alligàssem, si aut ei detulisssem, aut cum publico scandalo, omniumque offensione Jura Canonésque Ecclesiasticos violari ab eo passus essem; quippe Appellatio remedium est innocentie, non defensio iniquitatis, ut loquitur Tridentinum Concilium sess. 13. cap. 1. de Reform. & cap. ad nostram. cap. cum speciali. de Appellat. Cæterùm Palarini Appellationem illegitimam fuisse, non opus est alio, quàm Pontificis Romani testimonio, Tholosanæ sententiæ hanc notam inurentis: *Contra manifestam causæ justitiam, contra omnes humani Divinique Juris regulas, contra morem Predecessorum tuorum, aliorumque Gallie Presulum, &c.* Omnes ergo Appellationes, quæ contra Decreta à me edita (quamdiu ista sacris Canonibus Concilijsque in hoc Regno receptis fuerint conformia) interpositæ sunt, & quidquid in favorem Regaliæ deinceps Illustrissima Dominatio Vestra mota fuerit, non aliud ex sententia Romani Pontificis elo-

Z z

gium

Ilia
 delicta
 ca III
 230

gium merebitur, quàm quòd *contra manifestam causam iustitiam, contra omnes humani Divinique Juris regulas, contra ipsius Ecclesie totiusque Provincia jura & libertatem, & contra morem Prædecessorum aliorumque Gallie Præsulum peracta sint.*

Nec potest Palarinus, alijque ei similes, qui censuras incurrerunt, pro se textum capituli *Venerabilis. de sent. Excomm. in 6.* producere, in quo dicitur: *Ubi Superiori competit de Excommunicatione cognoscere, absolutio, seu relaxatio quam ipse fecerit, tenet.* Palàm enim est, in eo canone de eo solum casu sermonem esse, quando absolutio in præjudicium sacrorum Canonum, Conciliorum, Decretorumque Summorum Pontificum vergat; verba citati capituli sunt; *Quoniam etsi contra jus litigatoris, non tamen contra jus Constitutionis absolvit.* Id quod etiam in capitulo *cum inter, de sententia & re judicata* habetur. Cùm ergo Illustrissimæ Dominationis Vestræ Kalendis Septembris anno 1677, pronuntiata sententia, secutæque inhibitiones, & quoad formam, & quoad substantiam nullæ irritæque sint, ut abundè alibi ostendi, & ipse quoque Romanus Pontifex testatus est; sequitur me nullo modo ijs deferre debuisse, præsertim cùm me nec vocato, nec audito nulla potestas Vobis fuerit, me potestatis meæ usu interdicendi, ut est expressus textus in *cap. Romana de Appellat. in 6.* & ibi Barbosa alijque plures Canonistæ.

Verum quidem est, me non adlaborasse, ut pronuntiata ab Illustrissima Dominatione Vestra sententia pro nulla irritæque declararetur; cæterùm ne id facerem, causæ intercesserunt toti mundo notæ: sed neque id obstaculo meæ causæ, nec ego præsentì actui illud prætendo, ut à sententia Vestra appellem, sed tantùm ut nullitates, ac essentielles defectus appareant, qui sententiam Vestram

callam

causam reddiderunt, quique tam sunt manifesti, ut nec deferre illi possim, nec tamen opus habeam appellare; quippe teste S. Gregorio in cap. 1. de sent. & re judic. *Sententia contra leges canonicas prolata, licet non sit appellatione suspensa, non potest tamen subsistere ipso jure.* Et S. Symmachus in Concilio Romano: *Injustum iudicium, & definitio iniusta Regio metu vel jussu à Judicibus ordinata non valet, nec quidquam contra Evangelicam, vel Propheticam, aut Apostolicam doctrinam Constitutionemque eorum, si ve Sanctorum Patrum actum fuerit, stabit.*

Has ergo aliasque ob causas liberrimè profiteor, me, quos hætenus, aut excommunicavi, aut excommunicatos declaravi, semper pro excommunicatis habiturum, idque Clero Populoque, ut eos pro talibus habeant, numquam inculcare cessabo, dicamque quod olim in simili casu S. Anthelmus Episcopus Belvacensis: *Qui justè ligatus est, solvi non debet, nisi prius per penitentiam satisfaciat illi, quem læsi, atque ita est fortassis non dignè & pro meritis, saltem ex misericordia persuadente, & justitia paremte Catholica Ecclesia restituitur; neque enim vel ipsi Beato Petro sic est hac collata potestas, ut vel non solvenda solvere, vel non liganda ligare debeat; quanto igitur minus nobis? Id igitur certum habetote, me à semel pronuntiatâ sententia non deflexurum, sed eam planè retenturum.* Apud Surium in vita S. Anthelmi. Ipsam verò Palarini absolutionem quod attinet, ausim Illustrissimæ Dominationi Vestræ illa Ivonis Carnotensis verba in memoriam revocare: *Famæ Vestræ non bene consulitis; si enim justo anathematis vinculo est ligatus, cum justa vincula non dissolvat, nisi vera cordis conversio, eo adhuc permanente in crimine ad persuasionem quamdam Personæ splendide, quid est hoc anathema destruere, nisi seipsum prævaricatorem constituere?*

Hæc sunt, quæ Illustrissimæ Dominationi Vestræ in hac

causa significanda duxi, quæque si nimis liberè à me dicta sunt, non id planè fuit, quòd ignorarem, quid reverentiæ deberem; sed quòd in causa DEI Ecclesiæque locum esse crederem honestæ libertati, & si quidem Illustrissimæ Dominationi Vestræ placuerit ea legere, quæ, qui crucem præferebat, S. Thomam Archiepiscopum Cantuariensem intrepidâ libertate admonuit, animadvertet, me, quamvis Episcopum, & quidem omnium hujus Provinciæ seniores, multò parcius quàm ille locutum; & tamen Archiepiscopum monebat, non aliâ culpâ lapsum, quàm nimio in Confratres Ecclesiâque suam amore.

Apamijs 8. Maij 1680.

Humilimus & Obsequiosissimus

Servus

Franciscus Episcopus Apamiensis.

Documentum XLVI.

Aliud Eiusdem INNOCENTIJ PP. XI. Breve ad Illustrissimum Episcopum Apamiensem.

Die 17. Julij Anno 1680.

Venerabilis Frater, Salutem & Apostolicam Benedictionem. Quod plurimorum sermone Nostris auribus dudù insonat, Fraternalitatis tuæ ad Nos litteræ planè declarant Te scilicet in tribulationibus gloriantem, & inter affectu valetudinis incommoda, inter paupertatis & vexationum angustias crescentem quotidie magis in charitate Christi, magno fortique animo illius causam agere, & pergratum Deo hominibusque spectaculum exhibere. Magnum profectò ex tantæ virtutis experimento dolori Nostro solatium cepimus,